

Қазақстан Республикасы  
Ауыл шаруашылығы  
министрлігі Агроөнеркәсіптік  
кешендегі мемлекеттік  
инспекция комитеті  
төрағасының  
2025 жылғы 19 наурыздағы  
№ 67-Н бұйрығы  
бекітілген

**"Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Агроөнеркәсіптік кешендегі мемлекеттік инспекция комитетінің Шымкент қаласы бойынша аумақтық инспекциясы" мемлекеттік мекемесінің ережесі**

**1-тарау. Жалпы ережелер**

1. "Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Агроөнеркәсіптік кешендегі мемлекеттік инспекция комитетінің Шымкент қаласы бойынша аумақтық инспекциясы" мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Инспекция) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Агроөнеркәсіптік кешендегі мемлекеттік инспекция комитетінің (бұдан әрі – Комитет) агроөнеркәсіптік кешен саласында өсімдіктер карантині және оларды қорғау, астық нарығын реттеу, асыл тұқымды мал шаруашылығы бөлігіндегі басшылықты жүзеге асырады.

2. Инспекция өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарына, Қазақстан Республикасы Президенті мен Үкіметінің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ осы Ережеге сәйкес жүзеге асырады.

3. Инспекция мемлекеттік мекеменің ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады, қазақ тілінде өз атауы бар мөрлері мен мөртаңбалары, белгіленген үлгідегі бланкілері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қазынашылық органдарда шоттары болады.

4. Инспекция азаматтық-құқықтық қатынастарға өз атынан түседі.

5. Инспекция, егер оған Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес уәкілеттік берілген болса, мемлекеттің атынан азаматтық-құқықтық қатынастардың тарапы болуға құқығы бар.

6. Инспекция өз құзыретінің мәселелері бойынша заңнамада белгіленген тәртіппен Инспекция басшысының бұйрықтарымен және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да актілермен ресімделетін шешімдер қабылдайды.

7. Инспекция құрылымы мен штат санының лимиті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бекітіледі.

8. Заңды тұлғаның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, 160000, Шымкент қаласы, Қабанбай батыр даңғылы, 9 В.

9. Мемлекеттік органның толық атауы "Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Агроөнеркәсіптік кешендегі мемлекеттік инспекция комитетінің Шымкент қаласы бойынша аумақтық инспекциясы" мемлекеттік мекемесі.

10. Осы Ереже Инспекцияның құрылтай құжаты болып табылады.

11. Инспекция қызметін қаржыландыру республикалық бюджет есебінен жүзеге асырылады.

12. Инспекцияға кәсіпкерлік субъектілерімен Инспекция өкілеттігі болып табылатын міндеттерді орындау мәніне шарттық қатынастарға түсуге тыйым салынады.

Егер Инспекцияға заңнамалық актілермен кірістер әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, онда мұндай қызметтен алынған кіріс мемлекеттік бюджеттің кірісіне жіберіледі.

**2-тарау. Инспекцияның мақсаттары, құқықтары мен міндеттері**

**13. Мақсаттары:**

1) өсімдіктер карантині саласындағы реттеушілік, іске асыру және бақылау-қадағалау функцияларын орындау, сондай-ақ стратегиялық функцияларды орындауға қатысу;

2) өсімдіктерді қорғау саласындағы реттеушілік, іске асыру және бақылау функцияларын орындау, сондай-ақ стратегиялық функцияларды орындауға қатысу;

3) асыл тұқымды мал шаруашылығы саласында іске асыру және бақылау функцияларын орындау;

4) астық нарығын реттеу саласындағы реттеушілік, іске асыру және бақылау функцияларын орындау;

5) агроөнеркәсіптік кешен саласындағы реттеушілік, іске асыру және бақылау функцияларын орындау;

6) мемлекеттік мүлік саласындағы іске асыру және бақылау функцияларын орындау.

**14. Құқықтары мен міндеттері:**

**1) құқықтары:**

мемлекеттік органдардан, ұйымдардан, олардың лауазымды адамдарынан қажетті ақпаратты және материалдарды заңнамада белгіленген тәртіппен сұрату және алу;

Инспекцияның құзыретіне кіретін мәселелер бойынша қолданыстағы заңнаманы қолдану жөнінде түсіндірмелер мен түсініктемелер беру;

Инспекцияның қызметкерлерінің біліктілігі мен даярлығын арттыруды жүзеге асыру;

Еңбек кодексінде және мемлекеттік қызмет туралы заңнамада көзделген жағдайларда және тәртіппен жұмыскерлерді көтермелеу, оларға тәртіптік жаза қолдану, жұмыскерлерді материалдық жауаптылыққа тарту;

Құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мен халықаралық шарттарының жобаларын әзірлеуге қатысу;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Инспекцияның құқықтары мен мүддесін қорғау мақсатында сотқа жүгіну, талап арыздар беру;

Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінде көзделген жағдайларда әкімшілік органдарға, лауазымды адамдарға өз құзыреті шегінде жәрдем көрсету;

Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінде белгіленген жағдайларда және негіздер бойынша әкімшілік рәсімге қатысушының құқықтарын іске асырудан бас тарту;

қолданыстағы заңнамалық актілерде көзделген өзге де құқықтарды жүзеге асыру;

2) міндеттері:

өз құзыреті шегінде орындалуы міндетті нормативтік құқықтық актілерді қабылдау;

Инспекцияның құзыретіне кіретін мәселелер бойынша жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін, арыздары мен шағымдарын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қарау;

өтініштерді қабылдау және тіркеу, оларды және оларға қоса берілген құжаттарды ресімдеуге жәрдемдесу, формалды қателерді жоюға және қоса берілетін құжаттарды толықтыруға мүмкіндік беру;

әкімшілік рәсімге қатысушыға оның әкімшілік рәсімді жүзеге асыруға байланысты мәселелер бойынша құқықтары мен міндеттерін түсіндіру;

әкімшілік рәсімге қатысушыны өткізілетін тыңдалым орны мен уақыты туралы күні бұрын хабардар ету;

Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінде көзделген жағдайларды қоспағанда, әкімшілік рәсім бойынша шешім қабылдау алдында әкімшілік рәсімге қатысушыны тыңдау;

әкімшілік актіні Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінде белгіленген тәртіппен әкімшілік рәсімге қатысушының не оның өкілдерінің назарына жеткізу;

Инспекцияның аумақтық бөлімшелерінің, Инспекцияның ведомстволық бағынысты ұйымдарының қызметін үйлестіруді және бақылауды жүзеге асыру;

Инспекцияның құзыреті шегінде заңнамада белгіленген тәртіппен жоғары тұрған лауазымды тұлғалардың өкімдерінің уақтылы және сапалы орындалуын қамтамасыз ету;

қолданыстағы заңнамалық актілерде көзделген өзге де міндеттерді жүзеге асыру.

#### 15. Функциялары:

1) өсімдіктер карантині саласында мемлекеттік саясатты іске асырады;

2) Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес өсімдіктер карантині және оларды қорғау жөніндегі мемлекеттік іс-шараларды ұйымдастырады;

3) мемлекеттік карантиндік фитосанитариялық бақылауды және қадағалауды жүзеге асырады;

4) өсімдіктер карантині саласындағы жергілікті атқарушы органдардың қызметін үйлестіруді және оған әдістемелік басшылық жасауды жүзеге асырады;

5) есепке алу нөмірлерін береді, қолданылуын тоқтата тұрады және кері қайтарып алады;

6) жергілікті атқарушы органдарға карантиндік режимді енгізе отырып, карантиндік аймақты белгілеу немесе оның күшін жою туралы ұсыныстар енгізеді;

7) жергілікті атқарушы органдардың Қазақстан Республикасының өсімдіктер карантині саласындағы заңнамасын сақтауын мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады;

8) Қазақстан Республикасында және басқа мемлекеттерде карантиндік объектілердің болуы және таралуы, оларға қарсы күрес жөніндегі шаралар мен іс-шаралар туралы дерекқорды құруға қатысады;

9) карантинге жатқызылған объектілерді, карантинді объектілер және (немесе) бөтен текті түрлер бос немесе таралуы шектеулі өндіріс аймақтарын, орындарын, учаскелерін айқындайды;

10) карантинге жатқызылған өнімдер транзитінің шарттарын айқындайды;

11) фитосанитариялық бақылау бекеттерінде әкелінетін, әкетілетін және транзиттік карантинге жатқызылған өнімге құжаттамалық мемлекеттік карантиндік фитосанитариялық бақылау жүргізеді;

12) өз құзыреті шегінде өсімдіктер карантині жөніндегі іс-шараларды жүргізуді ұйымдастырады және олардың жүргізілуін бақылауды және қадағалауды жүзеге асырады;

13) фитосанитариялық бақылау бекеттерінде әкелінетін, әкетілетін және транзиттік карантинге жатқызылған өнімге, көлік құралдарына және тасымалдауға арналған бейімдемелерге (оның ішінде көлік құралдарының

кабиналарына, салондарына, багаж және жүк бөлімдеріне, контейнерлерге), жеке тұлғалардың қол жүгі мен багажына бастапқы карантиндік фитосанитариялық бақылауды және қадағалауды, қажет болған кезде үлгілерді іріктей отырып, карантиндік фитосанитариялық сараптама және (немесе) зертханалық сараптама жүргізеді, карантиндік фитосанитариялық бақылау және қадағалау актісін жасайды, ілеспе тауарлық-көлік құжаттарына мемлекеттік карантиндік фитосанитариялық бақылаудан және қадағалаудан өткені туралы белгіленген үлгідегі тиісті мөртабан басады;

14) карантинге жатқызылған өнімнің межелі пунктінде көлік құралдарын және тасымалдауға арналған бейімдемелерді (оның ішінде көлік құралдарының кабиналарын, салондарын, багаж және жүк бөлімдерін, контейнерлерді), жеке тұлғалардың қол жүгі мен багажын қайталама карантиндік фитосанитариялық бақылауды және қадағалауды, үлгілерді іріктеуді, қажет болған кезде аумақтың фитосанитариялық сипаттамасын және оның шыққан жерін, межелі пунктін, сондай-ақ карантиндік объектілер және (немесе) бөтен текті түрлер таралмаған немесе шектеулі таралған аймақтарды, орындарды, өндіріс учаскелерін есепке ала отырып, карантиндік фитосанитариялық сараптама және (немесе) зертханалық сараптама жүргізеді, карантиндік фитосанитариялық бақылау және қадағалау актісін жасайды, ілеспе тауарлық-көлік құжаттарына мемлекеттік карантиндік фитосанитариялық бақылаудан және қадағалаудан өткені туралы белгіленген үлгідегі тиісті мөртабан басады;

15) әкетілетін карантинге жататын өнімді тиіп-жөнелту орындарында тұрақты карантиндік жете тексеруді, қажет болғанда – үлгілерін ала отырып карантиндік фитосанитариялық сараптаманы және (немесе) зертханалық сараптаманы және фитосанитариялық сертификаттауды жүргізеді;

16) Қазақстан Республикасының ішкі сауда объектілерінде және ұйымдарында карантинге жатқызылған өнімді тұрақты жете тексеруді, қажет болғанда – үлгілерін ала отырып, оған карантиндік фитосанитариялық сараптаманы және (немесе) зертханалық сараптаманы жүргізеді және карантиндік құжаттарды қарайды;

17) өсімдіктен алынатын өнімді өсіретін, дайындайтын, қоймаға жинайтын, өңдейтін және өткізетін ұйымдардың, ішкі сауда объектілерінің, шаруа немесе фермер, үй жанындағы және саяжай қожалықтарының аумағы мен үй-жайларына, ауыл шаруашылығына, орманға, суға және басқа да мақсатқа арналған жерлерге тұрақты ішінара бақылау зерттеп-қарауды жүргізеді;

18) анықталған Қазақстан Республикасының өсімдіктер карантині саласындағы заңнамасын бұзушылықтарды жою және өсімдіктер карантині жөніндегі іс-шараларды орындау туралы нұсқамалар береді және олардың орындалуын бақылайды;

19) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен және негіздерде дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың қызметіне тыйым салу немесе оны тоқтата тұру туралы сотқа талапарыз жібереді;

20) уәкілетті ұйымда импорттық себу материалдары мен отырғызылатын материалдардың карантиндік объектілермен және бөтен текті түрлермен жасырын залалданған-залалданбағанын зерттеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастырады және бақылайды;

21) карантинге жататын өнімге фитосанитариялық сертификаттар береді;

22) халықаралық нормалар мен талаптардың өсімдіктер карантині саласында жасалған келісімдерге сәйкес орындалуын қамтамасыз етеді;

23) өсімдіктерді қорғау саласындағы жергілікті атқарушы органдарды үйлестіруді және оларға әдістемелік басшылықты жүзеге асырады;

24) фитосанитариялық іс-шараларды ұйымдастырады;

25) мемлекеттік органдардың, жеке және заңды тұлғалардың фитосанитариялық іс-шараларды жүргізудегі қызметін үйлестіреді;

26) зиянды және аса қауіпті зиянды организмдер бойынша фитосанитариялық мониторинг ұйымдастырады;

27) бюджет қаражаты есебінен сатып алынған пестицидтерді фитосанитариялық мониторинг деректеріне және қалыптасатын фитосанитариялық ахуалға қарай Қазақстан Республикасының аумағы бойынша бөледі;

28) мемлекеттік фитосанитариялық бақылауды ұйымдастырады және жүзеге асырады;

29) жергілікті атқарушы органдардың Қазақстан Республикасының өсімдіктер карантині саласындағы заңнамасын сақтауын мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады;

30) пестицидтерді залалсыздандыру тәртібінің, сондай-ақ арнаулы сақтау орындарын (көмінділерді) тиісті жағдайда күтіп-ұстау шарттарын бақылайды;

31) Қызметі мемлекеттік фитосанитариялық бақылау объектілерімен байланысты жеке және заңды тұлғалар фитосанитариялық есепке алуды жүргізеді және уәкілетті органның ведомствосына фитосанитариялық есептілікті табыс етеді;

32) астық нарығының мониторингін жүзеге асырады;

33) жергілікті атқарушы органдардың Қазақстан Республикасының астық туралы заңнамасын сақтауына мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады;

34) Қазақстан Республикасының астық туралы заңнамасының бұзылуы туралы нұсқамалар береді, Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық бұзушылық туралы заңнамасына сәйкес әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарайды;

35) асыл тұқымды мал шаруашылығы саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын іске асырады;

36) Қазақстан Республикасының асыл тұқымды мал шаруашылығы туралы заңнамасының орындалуына бақылауды жүзеге асырады;

37) Қазақстан Республикасында пайдалануға ұсынылатын асыл тұқымды мал шаруашылығы саласындағы селекциялық жетістіктердің мемлекеттік тізілімін жүргізеді;

38) "Рұқсаттар және хабарламалар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жеке және заңды тұлғалардан асыл тұқымды мал шаруашылығы саласындағы қызметтің басталғаны (тоқтатылғаны) туралы хабарламалар қабылдауды жүзеге асырады;

39) мал шаруашылығы саласындағы селекциялық жетістіктерді сынақтан және байқаудан өткізеді;

40) Қазақстан Республикасының асыл тұқымды мал шаруашылығы туралы заңнамасының орындалуына бақылауды жүзеге асырады;

41) өткізілетін асыл тұқымды өнімге (материалға) берілетін асыл тұқымдық куәліктер деректерінің дәйектілігіне бақылауды жүзеге асырады;

42) мыналар:

агроөнеркәсіптік кешен;

балара шаруашылығы саласында облыста мемлекеттік саясатты іске асырады;

43) мемлекеттік қызметтерді көрсету сапасын арттыруды қамтамасыз етеді;

44) мемлекеттік қызметтерді көрсету мәселелері бойынша мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі туралы ақпарат береді;

45) көрсетілетін қызметті алушылардың қолжетімді нысанда мемлекеттік қызметтер көрсету тәртібі туралы хабардар болуын қамтамасыз етеді;

46) мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша көрсетілетін қызметті алушылардың өтініштерін қарайды;

47) көрсетілетін қызметті алушылардың бұзылған құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін қалпына келтіруге бағытталған шараларды қабылдайды;

48) мемлекеттік қызметтер көрсету, мүгедектігі бар тұлғалармен қарым-қатынас жасау саласындағы жұмыскерлердің біліктілігін арттыруды қамтамасыз етеді;

49) өсімдіктер карантині саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асырады;

50) биологиялық қауіпсіздік саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруға қатысады;

51) Қазақстан Республикасының ақпаратқа қол жеткізу туралы заңнамасына сәйкес жұртшылыққа биологиялық қатерлердің тәуекелдеріне алып келетін жағдайлар туралы хабар береді;

52) "Қазақстан Республикасының биологиялық қауіпсіздігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес биологиялық қауіпсіздік саласындағы профилактикалық іс-шараларды жүргізуді жүзеге асырады;

53) "Қазақстан Республикасының биологиялық қауіпсіздігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес биологиялық қауіпсіздік саласындағы есепке алуды және мониторингтеуді жүзеге асырады;

54) биологиялық қауіпсіздік саласындағы есепке алуды, мониторингтеуді жүргізу және болжау (модельдеу) қағидаларына сәйкес биологиялық қауіпсіздік саласындағы статистикалық ақпаратты және өзге де есепке алу мен есептік құжаттаманы (ақпаратты) береді;

55) патогенді биологиялық агенттермен жұмыс істеуді жүзеге асыратын субъектілердің, ықтимал қауіпті биологиялық объектілердің тізілімдерін жүргізуді жүзеге асырады;

56) биологиялық қауіпсіздік саласындағы талаптардың сақталуын мемлекеттік бақылауды және қадағалауды жүзеге асырады;

57) биологиялық тәуекелдерді сыртқы бағалауды жүзеге асырады;

58) патогенді биологиялық агенттермен жұмыс істеуді жүзеге асыратын ықтимал қауіпті биологиялық объектілерге қатысты мемлекеттік фитосанитариялық бақылау және қадағалау Қазақстан Республикасының биологиялық қауіпсіздік саласындағы заңнамасында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып жүзеге асырылады;

59) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де функцияларды жүзеге асырады.

### **3-тарау. Инспекцияның басшысының мәртебесі және өкілеттіктері**

16. Инспекцияны басқаруды Инспекцияға жүктелген міндеттердің орындалуына және оның өкілеттіктерін жүзеге асыруға дербес жауапты басшы жүзеге асырады.

17. Инспекция басшысы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметке тағайындалады және қызметтен босатылады

18. Инспекция басшысының Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметке тағайындалатын және қызметтен босатылатын бір орынбасары болады.

19. Инспекция басшысының өкілеттігі:

1) Инспекцияның құрылымдық бөлімшелерінің басшыларының, өзінің орынбасарының міндеттері мен өкілеттіктерін анықтайды;

2) заңнамаға сәйкес, Инспекция басшысының орынбасарынан басқа, Инспекция қызметкерлерін қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;

3) Инспекция басшысының орынбасарынан басқа, Инспекция қызметкерлерін заңнамада белгіленген тәртіппен көтермелейді және тәртіптік жаза қолданады;

4) Инспекция басшысының орынбасарынан басқа, инспекцияның қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді;

5) өзінің құзыреті шегінде бұйрықтарға қол қояды;

6) Инспекцияның құрылымдық бөлімшелерінің ережелерін бекітеді;

7) Комитеттің келісімі бойынша фитосанитариялық бақылау бекеттерінің тізбесін және олардың орналасқан жерін айқындайды;

8) фитосанитариялық бақылау бекеттерін бекіту жөніндегі ұсыныстарды комитетке жібереді;

9) Инспекция басшысының орынбасарынан басқа, Инспекция қызметкерлерін заңнамада белгіленген тәртіппен іссапарға жіберу, демалыс беру, материалдық көмек көрсету, даярлау (қайта даярлау), біліктілігін арттыру, көтермелеу, үстемеақы төлеу және сыйлықақы беру мәселелерін шешеді;

10) өз құзыреті шегінде Инспекцияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған шараларды қабылдайды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды қабылдау үшін дербес жауапты болады;

11) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнама талаптарының сақталуын және орындалуын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың орындалуын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралардың және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуды бақылауды қамтамасыз етеді;

12) заңдарға және Қазақстан Республикасы Президентінің актілеріне сәйкес өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

Қолданыстағы заңнамаға сәйкес Инспекция басшысының өкілеттіктерін ол болмаған кезеңде оны алмастыратын тұлға жүзеге асырады.

20. Басшы өз орынбасарының өкілеттіктерін қолданыстағы заңнама сәйкес белгілейді.

#### **4-тарау. Инспекцияның мүлкі**

21. Инспекция заңнамада көзделген жағдайларда жедел басқару құқығында оқшауланған мүлкі болуы мүмкін. Инспекцияның мүлкі оған меншік иесі берген мүлік, сондай-ақ өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда) және Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен қалыптастырылады.

22. Инспекцияға бекітілген мүлік республикалық меншікке жатады.

23. Егер заңнамада өзгеше белгіленбесе, Инспекцияның өзіне бекітіліп берілген мүлікті және қаржыландыру жоспары бойынша өзіне бөлінген қаражат есебінен сатып алынған мүлікті өз бетімен иеліктен шығаруға немесе оған өзгедей тәсілмен билік етуге құқығы жоқ.

**5-тарау. Инспекцияны қайта ұйымдастыру және тарату**

24. Инспекцияны қайта ұйымдастыру және тарату Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

